

Innspill fra Sex og Politikk til Høring om revidert nasjonalbudsjett 2022
19. mai 2022

Kjære medlemmer av finanskomiteen,

Vi takker for muligheten til å komme med innspill til revidert nasjonalbudsjett 2022.

Vi anser dette for å være et av de viktigste innspillene vi har sendt fra oss, de foreslåtte kuttene i bistandsbudsjettet er skammelig, usolidarisk og svekker Norges omdømme globalt – ikke minst vil det få dramatiske konsekvenser for verdens fattigste. Sex og Politikk er særlig skuffet over kuttene til seksuell og reprodutiv helse og rettigheter (SRHR), et område der det er behov for at Norge, sammen med øvrige nordiske land, fortsetter å ta et viktig lederskap!

Den siste uken har vi svart på flere henvendelser fra vår globale føderasjon, International Planned Parenthood Federation (IPPF), og fra søskenorganisasjoner og partnere i fra hele Europa og verden. De kan ikke tro det de hører, og er svært urolige for konsekvensene kuttene vil kunne ha for deres arbeid og målgrupper. De er overrasket over at Norge, et stabilt giverland, og et nordisk land med sterk historie på likestilling og SRHR, kutter i bistanden. [UNDPs visedirektør](#) sammenlikner det med Trumps dramatiske kutt i bevilgningene til arbeidet for SRHR (Global Gag Rule).

Norge er det eneste landet i Europa som tjener store penger på krigen i Ukraina. Det antydes at våre ekstra olje og gassinntekter i år vil være 1.000 - 1.500 milliarder kroner. Det betyr at bistandskuttet på 4 milliarder utgjør 30-40 øre for hver 100-lapp vi tjener ekstra på krigen. Dette er lite penger for oss, av allerede uventede inntekter. Regjeringas forslag på 4 milliarder utgjør imidlertid kutt på mer enn 10 kroner per 100-lapp i bistandsbudsjettet. Dette er mye penger for verdens fattige, for FN og andre organisasjoner som rammes.

Vi forstår at vår økonomi er opphetet og må kjøles ned. Men vi blir svar skyldig på spørsmålet: Hvordan kan sjekker sendt til FNs barnefond, UN Women eller andre FN-organisasjoner eller til organisasjoner i Malawi, Yemen eller Syria føre til press i økonomien og renteoppgang i Norge?

De foreslåtte bistandskuttene er svært ødeleggende og uansvarlige. Stortinget må sørge for at bistandskuttene reverseres.

Dersom det ikke er mulig å reversere alle kuttene, vil Sex og Politikk be om at komiteen spesielt ser nærmere på kuttene som rammer likestilling og SRHR - vi vil her liste flere av kuttene som vi særlig mener bør reverseres:

- **Kap. 161 Utdanning, forskning og faglig samarbeid, Post 70 Utdanning, kan overføres**

«Den planlagte økte støtten på 50 mill. kroner til seksualitetsundervisning, som omtalt i tilleggsnummeret, iverksettes ikke.»

- **Kap. 164 Likestilling, Post 70 Likestilling, kan overføres**

«Bevilgningen på posten foreslås redusert med 64,5 mill. kroner, til 118,8 mill. kroner. Reduksjonen vil ha konsekvenser for tiltak rettet mot bekjempelse av vold mot kvinner, og seksualitetsundervisning og innsats mot skadelige skikker. Reduksjonen vil medføre redusert støtte til arbeidet for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter.»

- **Kap. 170 Sivilt samfunn, Post 70 Sivilt samfunn, kan overføres**

«Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 208,2 mill. kroner, til 2 272,5 mill. kroner. Reduksjonen vil bl.a. omfatte seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, utdanning og skatt.»

I tillegg er det foreslått kutt til flere multilaterale organisasjoner som arbeider med SRHR, slik som UNESCO, UNICEF – spesielt alvorlig for SRHR er kuttene til UN Women og UNAIDS:

- **Kap. 160 Helse, Post 72 FNs aidsprogram (UNAIDS), kan overføres**

«Bevilgningen på posten foreslås redusert med 20 mill. kroner, til 25 mill. kroner. Endringen innebærer redusert kjernestøtte til FNs aidsprogram (UNAIDS) i 2022.»

- **Kap. 164 Likestilling, Post 71 FNs organisasjon for kvinners rettigheter og likestilling (UN Women), kan overføres**

«Bevilgningen på posten foreslås redusert med 75,2 mill. kroner, til 25,1 mill. kroner. Endringen innebærer redusert kjernestøtte til UN Women i 2022.»

Bevilgningene til FNs befolkningsfond (UNFPA) er ikke foreslått redusert, og dette er vi glade for.

Verden trenger en styrket SRHR-innsats, ikke kutt!

SRHR kan være kontroversielt internasjonalt, og vi ser stadige eksempler på at konservative krefter truer og motsetter seg kvinners rettigheter. Norge er blant få land i verden uten betydelig motstand mot seksuelle rettigheter, noe som nettopp gjør det mulig for Norge å ta en global «champion»-rolle på SRHR, og prioritere bistand til de mest kontroversielle seksuelle rettighetene.

Verden er på vei ut av en pandemi som har rammet kvinner og barn spesielt hardt, og likestillingen er satt tilbake. På verdensbasis har det vært en økning i kjønnsbasert vold, tenåringsgraviditeter, barneekteskap og skadelige skikker, og et økt press på tilgang til seksuelle og reproduktive helsetjenester.

I tillegg til pandemi er verden rammet av krig, klimakrise og matkrise - forskning og erfaring viser at forekomsten av vold mot jenter og kvinner, seksuell og kjønnsbasert vold, og skadelige skikker øker drastisk under humanitære kriser. Samtidig reduseres og nedprioriteres tilgangen til seksuelle og reproduktive helsetjenester i slike kontekster, inkludert forebygging og respons på kjønnsbasert vold, som barneekteskap og kjønnslemlestelse.

Dette er med andre ord ikke tiden for å kutte i bistand til SRHR.

Norge må snarere bidra til at sivilsamfunnet og lokalt forankrede grasrotorganisasjoner fortsatt kan opprettholde sine tilbud og sin rolle. I tillegg til å opprettholde finansiering til FN-organisasjonene, og ta aktiv rolle i det multilaterale samarbeidet.

Norge har tidligere tatt globalt lederskap og ansvar når bistand til SRHR har vært truet, både under Trumps Global Gag Rule og Storbritannias store bistandskutt. Nå er det plutselig Norges bistandskutt som utgjør trusselen. Dette kan vi ikke være bekjent av som nasjon!

Kjære finanskomite og Storting, det er nødt til å finnes alternative løsninger som ikke går bekostning av verdens fattiges seksuelle rettigheter.

Dersom det ikke er mulig for komiteen å anbefale Stortinget å reversere hele kuttet, vil vi subsidiært anbefale å:

- ◆ **Gjeninnføre den planlagte satsingen på 50 millioner til seksualundervisning.**
- ◆ **Reversere kutt i bistand til SRHR under postene på likestillin- og sivilt samfunn.**
- ◆ **Reversere kutt i bistand til multilaterale organisasjoner som arbeider for SRHR, herunder UN Women og UN Aids.**